

QORTI KRIMINALI

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

Seduta tal-31 ta' Lulju, 2008

Numru 10/1993

Ir-Repubblika ta' Malta

v.

**Abraham Grima,
Tarcisju sive Tarcio Borg u
Joseph Fenech**

Illum, 31 ta' Lulju 2008

Il-Qorti:

Regghet rat ir-rikors ta' Joseph Fenech tat-3 ta' Settembru 2007 li permezz tieghu, wara li ppremetta li huwa kien inghata mahfra presidenzjali, talab li din il-Qorti "joghghobha tiddikjara procediment ezawrit u tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-proceduri fl-ismijiet premissi";

Rat ir-risposta ta' l-Avukat Generali tas-17 ta' Settembru 2008;

Rat id-diversi atti sussegwenti, fosthom ir-rikors ulterjuri ta' l-istess Joseph Fenech tat-2 ta' Novembru 2007 (fejn effettivament talab l-istess haga li kien ga' talab fir-rikors tat-3 ta' Settembru 2007), in-nota ta' l-Avukat Generali tas-27 ta' Novembru 2007, in-nota ta' l-akkuzat Joseph Fenech tat-28 ta' Novembru 2007, in-nota ta' sottomissjonijiet ta' l-Avukat Generali tat-28 ta' Dicembru 2007 u n-nota responsiva ta' l-imsemmi Joseph Fenech tal-25 ta' Jannar 2008;

Semghet lid-difensuri tal-partijiet fid-diversi udjenzi;

Ikkunsidrat:

Bazikament dak li qed jitlob l-akkuzat Fenech bir-rikors tieghu tat-3 ta' Settembru 2007 huwa li, in vista tal-proklama ta' l-Eccellenza Tieghu il-President ta' Malta datata 15 ta' Mejju 1996, il-proceduri kontra tieghu mibdija permezz ta' l-att ta' akkuza numru 10/1993 ghandhom jigu dikjarati ezawriti. L-Avukat Generali, min-naha tieghu, jikkontendi illi dak li qed jivvanta r-rikorrent jammonta ghal eccezzjoni li trid issegwi l-*iter* traccjat mill-ligi.

Tajjeb li wiehed jghid fuq fuq x'gara f'dan il-kaz qabel ir-rikors meritu tal-provvediment odjern. Fid-29 ta' Lulju 1993 gie pprezentat l-att ta' akkuza nru 10/1993 li permezz tieghu l-Avukat Generali qed jakkuza lil Joseph Fenech flimkien ma' ohrajn b'tentattiv ta' serq kwalifikat (l-ewwel kap), dhul f'dar jew f'luk iehor recintat bi ksur tal-ligi (it-tieni kap), u li ma obdiex l-ordnijiet legittimi ta' awtorita` kompetenti (ir-raba' kap) – it-tielet kap jirrigwarda biss lil Tarcisio Borg. Il-kaz gie appuntat quddiem din il-Qorti (diversament presjeduta) ghall-ewwel darba ghall-14 ta' Dicembru 1993. Ghal diversi ragunijiet li ma humiex rilevanti ghall-finijiet tal-provvediment odjern, il-kaz gie differit diversi drabi. Jigi senjalat biss li fid-29 ta' Lulju 1996 din il-Qorti (diversament presjeduta kif inghad) tat sentenza preliminarj dvar l-ammissibilita` tal-provi. Din is-sentenza giet appellata minn Tarcisio Borg, u s-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell Kriminali nghatat fit-13 ta' Jannar

1997. A skans ta' ekwivoci jinghad li mill-atti jirrizulta li l-akkuzat Joseph Fenech jinsab bil-*bail*.

Issa, kif jirrizulta mill-kopja tal-proklama ezibita mill-akkuzat permezz tan-nota tieghu tat-28 ta' Novembru 2008, dik il-proklama veru fiha mahfra, izda din hija wahda suggetta ghal kundizzjoni u cioe` il-kundizzjoni li l-imsemmi Joseph Fenech "jaghti lill-Pulizija kull informazzjoni dwar il-fatti tar-reat fuq imsemmi u li jaghti x-xiehda tieghu skond il-ligi...u li jghid is-sewwa, is-sewwa kollu u xejn hlief is-sewwa." Dan ifisser li, biex dik il-mahfra ikollha effett, iridu javveraw ruhhom certi fatti. Bir-rikors tieghu tat-3 ta' Settembru 2007, ghalhekk, l-akkuzat qieghead proprjament jipproponi bhala eccezzjoni "punt...ta' fatt...illi minhabba fih il-kawza m'ghandhiex titmexxa ghal mument jew f'ebda zmien iehor 'il quddiem", u fit-termini tal-paragrafu (f) tas-subartikolu (1) ta' l-Artikolu 449 tal-Kodici Kriminali. Kif tajjed osserva l-Avukat Generali fin-nota ta' sottomissjonijiet tieghu tat-28 ta' Dicembru 2007, tali "fatt" ma jistax jigi stabbilit minn din il-Qorti komposta minn Imhalled fuq semplici rikors bhal dak maghmul, izda jrid jigi stabbilit u deciz skond dak li jipprovdu l-Artikoli 620 *et seq.* tal-Kodici Kriminali, u ghalhekk minn din il-Qorti komposta minn Imhalled u gurija. Apparti dan, il-Qorti trid tara wkoll jekk japplikax il-*proviso* tas-subartikolu (1) ta' l-Artikolu 449, kif ukoll formalment taghti lill-Avukat Generali l-opportunita` jikkontesta bil-miktub l-allegazzjoni ta' fatt skond l-Artikolu 621 – opportunita` li sa issa l-Avukat Generali ma jistax jinghad li kellu ghax dak li kien qed jigi sa issa trattat kien biss ir-rikors tat-3 ta' Settembru 2007 bit-talba kif hemm migjuba. Dan kollu appartu l-kumplikazzjoni li jista' jkun hemm peress li, kif jirrizulta min-nota ta' l-Avukat Generali tas-27 ta' Novembru 2007, jidher li quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili hemm pendenti kawza kostituzzjonali li fiha r-rikorrent f'dik il-kawza (Carmel Attard) qed jitlob, fost affarijiet ohra, dikjarazzjoni li l-imsemmija proklama tivvjola l-Kostituzzjoni u l-Konvenzjoni Ewropea u jitlob ukoll "rakkomandazzjoni" li l-imsemmija proklama "titnehha minnufih".

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghall-motivi premessi din il-Qorti tipprovdi dwar ir-rikors tat-3 ta' Settembru 2007 billi tichad it-talba kif hemm migjuba, u dan interament bla pregudizzju ghad-dritt ta' l-akkuzat Joseph Fenech li, permezz ta' rikors (Artikolu 620(3), Kap. 9) jirriproponi formalment l-eccezzjoni tieghu fit-termini ta' l-Artikolu 449(1)(f) biex din il-Qorti, sedenti l-Imhallef li lilu gie assenjat il-kaz skond il-ligi, tipprocedi skond l-Artikoli 620 *et seq.* tal-Kodici Kriminali.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----